

Retningslinjer vedrørende suspensjon og eksklusjon av medlemmer fra Norges speiderforbund

Jfr. §§ 3-2-6 og 3-2-7 i Norges speiderforbunds lover.

1 Formål

Formålet med retningslinjene er å sikre klar og ryddig håndtering ved tilfeller hvor det er mistanke om, eller bekreftelse på, handlinger og hendelser som vil kunne medføre vedtak om suspensjon eller eksklusjon fra Norges speiderforbund. Retningslinjene beskriver prosedyre for saksbehandling, klage på vedtak og eventuell endring av vedtak.

Ved behandling av saker vedrørende suspensjon eller eksklusjon skal det utvises varsomhet, klokskap og konfidensialitet, slik at håndteringen av saken ikke ytterligere skader de involverte partene eller Norges speiderforbund.

Se også:

1. Retningslinjer vedrørende politiattest
2. Retningslinjer for håndtering av varsler og kritikkverdige forhold
3. Retningslinjer for håndtering av vold, overgrep og trakassering
4. Retningslinjer vedrørende anmeldelse av et medlem eller en ansatt i Norges speiderforbund
5. Retningslinjer vedrørende konflikthåndtering

2 Bakgrunn

Norges speiderforbund er en ryddig, solid og pålitelig organisasjon som tar alvorlige hendelser på alvor, og som bestreber en ordentlig behandling av alle saker som berører personer i og utenfor organisasjonen.

Norges speiderforbund er en organisasjon som arbeider med barn og unge. Forbundet skal sikre at medlemmene ikke føler utrygghet eller risikerer å bli utsatt for trakassering eller overgrep når de deltar på aktiviteter i forbundets regi. Forbundet er avhengig av høyest mulig troverdighet på dette, både blant medlemmene og i samfunnet for øvrig. Ved tvilsspørsmål må derfor sikkerheten til forbundets medlemmer, særlig mindreårige, veie tyngst.

I henhold til § 3-2-6 i Norges speiderforbunds lover kan Speiderstyret fatte vedtak om suspensjon av medlemmer som har begått straffbare handlinger eller har opptrådt i strid med Norges speiderforbunds lover, retningslinjer eller verdigrunnlag.

I henhold til § 3-2-7 i Norges speiderforbunds lover kan Speiderstyret fatte vedtak om eksklusjon av medlemmer og tidligere medlemmer som har begått straffbare handlinger eller har opptrådt i strid med Norges speiderforbunds lover, retningslinjer eller verdigrunnlag.

3 Hovedpunkter

Paragrafene om suspensjon og eksklusjon kan benyttes for handlinger som er straffbare etter norsk lov, eller som klart er i strid med Norges speiderforbunds lover, retningslinjer eller verdigrunnlag. Eksempelvis narkotika-, seksual-, vinnings- eller voldslovbrudd, medlemskap i

nynazistiske organisasjoner, offentlige ytringer som inneholder krenkende eller trakasserende utsagn relatert til etnisk bakgrunn, kjønn, seksualitet eller tro.

Det er bare Speiderstyret som kan fatte vedtak om suspensjon av medlemskap og eksklusjon av medlemmer i Norges speiderforbund. Dette skal gjøres i tråd med prinsippene beskrevet i lovene og skal være begrunnet skriftlig.

Enhver som er kjent med forhold som kan føre til suspensjon eller eksklusjon, kan henvende seg direkte til Speiderstyret eller generalsekretær eller sende inn et varsel til forbundskontoret.

For personer som er fast eller midlertidig ansatt i Norges speiderforbund eller i NSF's organisasjonsledd, vil vedtak om suspensjon eller eksklusjon ikke ha umiddelbar virkning for det eksisterende arbeidsforholdet. Forbundet må som arbeidsgiver vurdere hvorvidt et slikt vedtak også skal få personalmessige følger i henhold til arbeidsmiljøloven og tilhørende regelverk.

Saksbehandling

- a) Varsler skal håndteres i tråd med *Retningslinjer for håndtering av varsler og kritikkverdige forhold*. Saker knyttet til vold, overgrep og trakassering anses som hastesaker og håndteres i tråd med *Retningslinjer for håndtering av vold, overgrep og trakassering*.
- b) Den anklagede skal innen rimelig tid gjøres kjent med innholdet i saken, og skal få anledning til å uttale seg, skriftlig eller muntlig, før vedtak treffes. Det kan gjøres unntak ved behov for hastevedtak. Ved mulig politianmeldelse skal den mistenkte bare kontaktes i samråd med politiet.
- c) Generalsekretær er saksforbereder for Speiderstyret i saker om suspensjon og eksklusjon. Generalsekretæren skal i samråd med komiteen for håndtering av kritikkverdige forhold utarbeide en forhåndsvurdering av saken. Der det er aktuelt med suspensjon/eksklusjon, skal generalsekretæren lage innstilling til styret. I tillegg skal det legges fram en full oversikt over dokumenter som følger saken. Denne dokumentasjonen skal danne beslutningsgrunnlaget ved Speiderstyrets behandling av suspensjons- og eksklusjonssaker.
- d) Speiderstyret skal påse at saken er så godt opplyst som mulig og at alle parter er gitt mulighet til å bli hørt, enten skriftlig eller muntlig, før vedtak om suspensjon eller eksklusjon fattes. Speiderstyret kan ved behov innhente flere opplysninger på egen hånd. Dokumentoversikten skal i så fall oppdateres.
- e) Saksbehandlingen skal være skriftlig og underlagt taushetsplikt fra alle involverte. Dokumentasjonen skal arkiveres som fortrolige opplysninger.
- f) Partene i saken skal opplyses om klagemulighet. Klager på suspensjons- eller eksklusjonsvedtak behandles av Klagenemnda oppnevnt av Speidertinget. Prosedyrene for klagenemndas klagebehandling skal legges til grunn for generalsekretærens, Speiderstyrets og oppfølging av klager.
- g) Alle som behandler saken skal vurdere sin habilitet, dvs. hvorvidt det foreligger forhold som kan svekke tilliten til deres upartiskhet. Hvis det foreligger slike forhold, må dette meldes fra om til beslutningsorganet, som så kan ta en avgjørelse om habilitet. Blant annet skal det legges vekt på om avgjørelsen i saken kan innebære særlig fordel, tap eller ulempe for dem selv eller noen som de har nær personlig tilknytning til. Det skal også legges vekt på eventuelle habilitetsinnsigelser som er reist av en part i saken.

4 Suspensjon

Suspensjon av medlemskap benyttes mens Speiderstyret behandler saker hvor det er skjellig grunn til mistanke om straffbare handlinger eller handlinger som er uforenlig med Norges speiderforbunds lover, retningslinjer eller verdigrunnlag, eller når det iverksettes etterforskning mot et medlem.

Suspensjon omfatter den suspendertes medlemskap og medlemsrettigheter i alle organisasjonsledd i Norges speiderforbund. Den suspenderte kan ikke delta på noe arrangement i regi av Norges speiderforbund i suspensjonsperioden. Den suspenderte kan heller ikke bli ansatt eller få tidsbegrensede engasjement i noe organisasjonsledd i Norges speiderforbund i perioden.

Prosedyre ved suspensjon

- Den som får en suspensjonssak mot seg, skal normalt gis skriftlig varsel om saken og begrunnelse for denne. Varsling kan unnlates dersom tungtveiende hensyn tilsier det, for eksempel av hensyn til sakens etterforskning/undersøkelser.
- Suspensjon og lengden på denne vedtas av Speiderstyret med alminnelig flertall.
- Suspensjonen kan fastsettes til å vare i en bestemt periode, for eksempel et halvt eller et helt år, eller til saken er avgjort i rettssystemet eller i organisasjonen. Speiderstyret kan om nødvendig fatte vedtak om forlengelse av suspensjonsperioden eller opphevelse av denne. Suspensjonsperioden bør normalt forlenges inntil saken er avgjort.
- Vedtak om suspensjon kan påklages skriftlig innen tre uker etter at den suspenderte har mottatt Speiderstyrets vedtak. Se pkt. «6 Prosedyrer for klagebehandling».
- Suspensjonen opphører når tidsavgrensningen i vedtaket er utløpt, eller når Speiderstyret fatter vedtak om det.

5 Eksklusjon

Eksklusjon kan benyttes av Speiderstyret som en reaksjon mot medlemmer som har begått en straffbar handling eller annen handling som er uforenlig med Norges speiderforbunds lover, retningslinjer eller verdigrunnlag.

Eksklusjon omfatter den ekskludertes medlemskap og medlemsrettigheter i alle organisasjonsledd i Norges speiderforbund. Den ekskluderte kan ikke delta på noe arrangement i regi av Norges speiderforbund. Den ekskluderte kan heller ikke bli ansatt eller få tidsbegrensede engasjement i noe organisasjonsledd i Norges speiderforbund.

Begrunnelse for eksklusjon

Påtalemessig behandling kan gi grunnlag for eksklusjon, også når medlemmet ikke idømmes straff, for eksempel der en sak er henlagt.

Saker som ikke får påtalemessig behandling, kan også føre til eksklusjon. Dette gjelder for eksempel saker hvor Speiderstyret, etter å ha behandlet saken, finner at de ikke lenger har tillit til vedkommende.

Eksempler på slike tilfeller kan være:

- Gjentatte handlinger: For eksempel hvis et medlem som tidligere har blitt pålagt en konsekvens (som advarsel, suspensjon eller tap av verv) mistenkes for å ha begått nye kritikkverdige handlinger.
- Handlinger som i tillegg til å være klart i strid med Norges speiderforbunds lover, retningslinjer eller verdigrunnlag, også innebærer en vesentlig omdømme- eller sikkerhetsmessig belastning for Norges speiderforbund.

Ved strid om de faktiske forhold må Speiderstyret legge til grunn det faktum som fremstår mest sannsynlig (50 % sannsynlighetsovervekt). Ved tvilsspørsmål må sikkerheten til forbundets medlemmer, særlig mindreårige, veie tyngst.

Prosedyre ved eksklusjon

- Den som får en eksklusjonssak mot seg, skal gis skriftlig varsel om saken og begrunnelse for denne. Før et vedtak om eksklusjon fattes av Speiderstyret, skal vedkommende gis anledning til å forklare seg muntlig. Under den muntlige redegjørelsen bør to av Speiderstyrets medlemmer og generalsekretær, være til stede. Vedkommende har anledning til å ha med seg en tillitsperson etter eget ønske. Den muntlige redegjørelsen skal referatføres. Vedkommende kan også velge å gi en skriftlig forklaring i stedet for, eller i tillegg til den muntlige redegjørelsen. Dersom det er fastslått ved dom at vedkommende har begått straffbare forhold, kan Speiderstyret bestemme at vedkommendes forklaring kun skal gis skriftlig, innen en frist på tre uker.
- I særlige tilfeller kan forbundet ekskludere medlemmer uten forutgående suspensjon for å beskytte sine medlemmer, særlig sine mindreårige medlemmer.
- Eksklusjon av nåværende eller tidligere medlemmer vedtas av Speiderstyret med 2/3 flertall.
- Ikke bare nåværende, men også tidligere medlemmer kan ekskluderes. Grunnen til dette er at en person som vet at han/hun får en eksklusjonssak mot seg, ikke skal kunne unngå eksklusjon ved å melde seg ut.
- Vedtak om eksklusjon kan påklages skriftlig innen tre uker etter at den ekskluderte har mottatt Speiderstyrets vedtak. Se pkt. 6 Prosedyre for klagebehandling.

6 Prosedyre for klagebehandling

Klagenemnda behandler eventuelle klager på vedtak i Speiderstyret om suspensjon og eksklusjon.

Medlemmene i Klagenemnda velges av Speidertinget for seks år av gangen og består av tre personer (en ny på valg annethvert år). Et medlem av Lovutvalget kan, ved behov for juridisk kompetanse, forespørres som sekretær for Klagenemnda, eller det kan leies inn ekstern kompetanse til dette. I tilfeller hvor et medlem av Klagenemnda er inhabil, kan Klagenemnda suppleres med et medlem av Lovutvalget.

Klager skal fremføres skriftlig, og bør være begrunnet. Speiderstyret skal vurdere klagen og kan etter nærmere vurdering endre sitt vedtak. Hvis Speiderstyret ikke endrer sitt vedtak, oversendes klagen til Klagenemnda.

Ved oversendelse av klage til Klagenemnda skal alle sakens dokumenter fra Speiderstyret følge med. Klagenemnda kan kalle inn parter i saken for uttalelser og etterlyse ytterligere informasjon ved behov.

Klagenemnda har rett men ikke plikt til å avvise klagen, dersom det er klaget for sent, eller den som klager ikke har klagerett. Et avvisningsvedtak kan påklages. Klagenemnda behandler og avgjør klagesaken.

Dersom klagen tas til behandling, skal Klagenemnda vurdere hvorvidt prosessen som har ført fram til Speiderstyrets vedtak, er i tråd med forbundets retningslinjer og prinsippene om ryddighet og troverdighet, og videre vurdere om vedtaket er forsvarlig begrunnet. Vedtak i Klagenemnda fattes med alminnelig flertall, og skal være skriftlig begrunnet.

Klagenemnda kan enten godkjenne det påklagede vedtaket, eller erklære det som ugyldig på grunnlag av mangelfull saksbehandling eller mangelfull begrunnelse.

Dersom Klagenemnda kjenner vedtaket ugyldig, skal saken behandles på nytt i Speiderstyret. Andregangsbehandlingen i Speiderstyret skal skje på en ryddig og upartisk måte. Hvis det er vanskelig å få til full upartiskhet i løpet av samme styreperiode, bør andre gangs behandling av saken utsettes til neste styreperiode.

Andregangsvedtak i en eksklusjonssak kan påklages til Klagenemnda skriftlig innen tre uker etter at vedtaket har blitt formidlet til den ekskluderte. Klagenemnda kan etter en behandling av den nye klagen fatte et endelig vedtak i saken ved enten å opprettholde eller å oppheve Speiderstyrets vedtak.

I klagesak over Speiderstyrets vedtak om eksklusjon, der Klagenemnda allerede har behandlet en klage i forbindelse med et tidligere vedtak for samme forhold, utvides Klagenemnda med Lovutvalgets tre medlemmer.

Klage til Klagenemnda har ikke oppsettende virkning. Speiderstyrets vedtak om suspensjon/ eksklusjon er gjeldende inntil saken er ferdigbehandlet og har fått et annet utfall i Klagenemnda.

Klageren skal informeres skriftlig om Klagenemndas vedtak og begrunnelse.

Speiderstyret avgjør hvordan vedtaket eventuelt skal kommuniseres til andre interessenter.

*Vedtatt av Speiderstyret
Endret av Speiderstyret 3. mai 2010
Endret av Speiderstyret 5. november 2016
Endret av Speiderstyret 22. august 2020*